

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Beleid inwonerbetrokkenheid
Datum:	20 mei 2025
Portefeuillehouder:	A. Schuurman
Decosnummer:	1982
Informant:	Suzanne Swart s.swart@dalfsen.nl

Voorstel:

Het vernieuwde beleid inwonerbetrokkenheid, "Met elkaar 2.0, Samen Dalfsen mooier maken" vast te stellen.

Inleiding:

Dit is het vernieuwde beleid inwonerbetrokkenheid van de gemeente Dalfsen, met als titel Met Elkaar 2.0, Samen Dalfsen mooier maken. Het bestaande beleid inwonerbetrokkenheid uit 2021 is vernieuwd tot een duidelijk, praktisch, realistisch en overzichtelijk beleidsstuk. De ambities en doelen zijn concreter, er is een duidelijke werkwijze opgenomen, die in balans zijn met de uitvoering (benodigde randvoorwaarden). Dit in lijn met de conclusies en bevindingen uit de evaluatie van de pilot gebiedsverbinders. (zie bijlage "rapport evaluatie gebiedsverbinders").

Met de evaluatie van de pilot gebiedsverbinders in 2024 werd duidelijk dat het beleid voor inwonerbetrokkenheid herijkt moet worden, omdat de ambities en doelen van de gemeente voor inwonerbetrokkenheid niet concreet genoeg waren. Naar aanleiding van de evaluatie heeft het college in september 2024 besloten om een bestuursopdracht op te stellen voor de herijking en concretisering van de doelen en ambities met betrekking tot inwonerbetrokkenheid en de daarvoor benodigde randvoorwaarden. En daaraan gekoppeld het opstellen en realiseren van een uitvoeringsprogramma.

De afgelopen periode is samen met college, betrokken teamleiders, CMT en verschillende collega's (o.a. kerngroep inwonerbetrokkenheid) gewerkt aan het vernieuwen van het beleid inwonerbetrokkenheid. In een gezamenlijke werksessie heeft het college gesproken over de ambities voor inwonerbetrokkenheid en zijn bijbehorende doelen geformuleerd. Dit heeft geresulteerd in een door het college vastgestelde nieuwe visie op inwonerbetrokkenheid. Deze visie is verwerkt in het vernieuwde inwonerbetrokkenheidsbeleid. De basis uitgangspunten van het eerdere beleid uit 2021 zijn ongewijzigd gebleven.

Argumenten:

Met de vaststelling van dit vernieuwde beleid:

1. Gaan we inwonerbetrokkenheid verder versterken. Met de regels uit dit beleid wordt duidelijk hoe we met inwonersinitiatieven omgaan, hoe we zelf als gemeente inwonerbetrokkenheid gaan organiseren, wat we van elkaar verwachten, wat het doel is van het betrekken van inwoners, wie de doelgroep is, welke participatiemiddelen we gebruiken, welke stappen we nemen en hoe we gaan terugkoppelen.
2. Ontstaat een betere samenwerking en interactie met onze samenleving/inwoners/bedrijven. Er komt meer duidelijkheid in processen en structuur en duidelijkere spelregels en verwachtingenmanagement bij inwonerbetrokkenheid. Maar ook betere plannen en besluitvorming doordat de kennis uit de samenleving wordt benut door inwoners te betrekken.
3. Voldoen we aan de verplichting van de Omgevingswet om participatiebeleid te hebben. Dit beleid is zelfbindend. Dat betekent dat het alleen het bestuur bindt dat het beleid vaststelt. In dit beleid hebben we duidelijke regels geschreven voor hoe we onze inwoners gaan betrekken.
4. Hebben we de basis voor regels met betrekking tot het ondersteunen van inwonersinitiatieven. Dit onderwerp moet met de inwerkingtreding van de Wet versterking participatie op decentraal niveau (sinds 1 januari 2025) verplicht moet worden opgenomen in de participatieverordening van gemeenten. Het vernieuwde beleid voorziet in de uitgangspunten voor de regels die in de participatieverordening moeten worden vastgesteld (voor 1 januari 2027). Bovendien sluit het aan op de bestaande subsidieregeling Noaberfonds Dalfsen 2024 om de initiatieven financieel te ondersteunen.
5. Is een betere afstemming mogelijk op de randvoorwaarden en uitgangspunten om inwonerbetrokkenheid uit te voeren. Het legt onze concrete ambities, doelen en werkwijze voor inwonerbetrokkenheid vast.
6. Ontstaat duidelijkheid over de invulling van taken en rollen in de organisatie op gebied van inwonerbetrokkenheid. Een invulling die aansluit bij de uitgewerkte ambities voor inwonerbetrokkenheid.
7. Sluiten we aan op de conclusies en aanbevelingen uit het rapport "evaluatie pilot gebiedsverbinders".

8. Kan uw raad beter en makkelijker toetsen of de inwonerbetrokkenheid voldoende is uitgevoerd. Doordat er duidelijkheid is over de kaders waarbinnen het proces wordt uitgevoerd (dat wordt vastgelegd in het plan van aanpak inwonerbetrokkenheid) en inzicht in de resultaten van het proces en de afwegingen die gemaakt worden (door het eindverslag inwonerbetrokkenheid).
9. Hebben we een duidelijke implementatiestrategie die gaat helpen bij het verankeren van inwonerbetrokkenheid in de organisatie. (Hiervoor wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld.)

Kanttekeningen en risico's

1. *Inwonerbetrokkenheid is een relatief nieuw onderwerp voor iedereen.* Het is een onderwerp dat in ontwikkeling is en waar we als organisatie mee moeten leren werken. Daarom is het noodzakelijk om ook dit nieuwe beleid en de bijbehorende processen te blijven monitoren, evalueren en bijschaven. Op die manier worden we steeds beter in het betrekken van onze inwoners. Overigens zijn veel gemeenten hiermee bezig en zoekende naar de juiste oplossingen om inwonerbetrokkenheid te versterken en goed in te bedden in de organisatie.
2. *Inwonerbetrokkenheid is mensenwerk.* De ene persoon is beter in inwonerbetrokkenheid dan de ander en pakt het sneller op dan de ander. De rollen zullen daarom ook niet allemaal even goed of vanzelfsprekend worden ingevuld. Inwoners betrekken is een leerproces en vooral een kwestie van leren door te doen. Fouten mogen maken hoort daar bij. Het is belangrijk dat medewerkers hierin gesteund en gefaciliteerd worden door het bestuur en CMT. Het leren geldt overigens ook voor bestuur en politiek.
3. *Inwonerbetrokkenheid kost tijd en geld.* Om inwoners betrekken is vaak een extra investering (in tijd en geld) aan de voorkant van een proces noodzakelijk. Met de bedoeling dat er aan het eind minder werk is, omdat er zorgvuldiger besluiten en betere plannen ontstaan. Het is belangrijk de extra kosten voor het proces van inwonerbetrokkenheid in een project goed te ramen. Het niet ramen van deze kosten gaat ten koste van de kwaliteit van de inwonerbetrokkenheid.
4. *Inwonerbetrokkenheidsbeleid is geen garantie op succes.* Succesvol en effectief beleid valt of staat met de uitvoering ervan. En biedt ook zeker geen garantie voor draagvlak onder betrokkenen. Verschillende belangen en uiteenlopende verwachtingen kunnen nog steeds tot weerstand leiden, maar het beleid kan wel helpen bij het effectiever maken van de processen en het verbeteren van plannen en besluitvorming in inwonerbetrokkenheid.

Alternatieven:

Uit het rapport pilot evaluatie gebiedsverbinders blijkt dat handhaven van de bestaande werkwijze geen optie is. Dit is ook duidelijk geworden uit de gevoerde gesprekken in de verkennende fase van deze opdracht om te komen tot een herijking van het beleid.

Verder zijn in het evaluatierapport allerlei aanbevelingen voor variaties voor oplossingen opgenomen. De uiteindelijke keuze op basis van deze variaties is gemaakt aan de hand van het ambitieniveau en de hieruit voortvloeiende visie op inwonerbetrokkenheid. De voorgestelde werkwijze en invulling van rollen en taken sluit goed aan op de ambities en doelen uit de visie en zijn realistisch en haalbaar. Daarom is dit de beste oplossing.

Duurzaamheid:

N.v.t.

Financiële consequenties:

Voor het implementeren van dit beleid (realiseren van het uitvoeringsprogramma bij dit beleid) is een budget van 35.000 euro beschikbaar tot eind 2025. Het uitvoeringsprogramma kan binnen dit budget gerealiseerd worden. Deze formatieve consequenties zijn budgettair neutraal.

Communicatie:

Communicatiestrategie:

- Besluit van de raad communiceren op RIS.
- Via persbericht en sociale media duiding geven aan de consequenties van het raadsbesluit.
- De Plaatselijke Belangen informeren over dit besluit en de wijzigingen.

Vervolg:

Na de vaststelling van het nieuwe beleid door de gemeenteraad starten we direct met het opstellen van het uitvoeringsprogramma. Dit uitvoeringsprogramma bevat een lijst met alle implementatieacties uit hoofdstuk 3, inclusief kostenraming, planning en prioritering. Dit uitvoeringsprogramma gaat ter vaststelling naar het college.

Bijlagen:

1. “Met elkaar 2.0, Samen Dalfsen mooier maken”, vernieuwd beleid inwonerbetrokkenheid
2. Rapport “evaluatie pilot gebiedsverbinders”- Kwink groep

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
Michael Sijbom

de gemeentesecretaris,
Henry van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 20 mei 2025, nummer 1982;

overwegende dat de beleidsnota inwonerbetrokkenheid 'Met Elkaar, Samen Dalfsen mooier maken' (vastgesteld op 20 december 2021) aan vernieuwing toe is omdat uit het rapport 'evaluatie pilot gebiedsverbinders' is gebleken dat een concrete visie op ambities en doelen en een duidelijke werkwijze nodig is om inwonerbetrokkenheid in de organisatie te versterken;

gelet op de noodzaak om op grond van de Wet versterking participatie op decentraal niveau voor 1 januari 2027 een Participatieverordening vast te stellen, waarin duidelijke regels voor inwonerbetrokkenheid opgenomen moeten worden. Dit vernieuwde beleid voorziet in de uitgangspunten voor de regels in de Participatieverordening;

b e s l u i t :

Het vernieuwde beleid inwonerbetrokkenheid, "Met elkaar 2.0, Samen Dalfsen mooier maken" vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 23 juni 2025.

De raad voornoemd,

de voorzitter,

Michael Sijbom

de griffier,

Johan Paul de Groot